

ÜEP 1972EESTI ÕPETAJATE PÄEV.

Toronto, 11. juulil 1972.a.

Päevakord.

<u>Kellaaeg:</u>		<u>Kestvus</u> <u>minutites</u>	
9.00 - 9.30	I Registreerimine.		
9.30 - 10.05	II Avamine ja rakendamine		
	1. Avasõna - ÜEP Koolitoimkonnajuh. Edgar Marten	5	
	2. Palvus.	2	
	3. Rakendamine.	10	
	4. Tervitussõnavõttud:	15	
	- Kõne l Ilmar Heinsoo		
	- Asukohamaade esindajad		
10.05 - 11.00	III Ülevaade asukohamaade eesti koolidest ja täienduskoolidest.	45	
	Ettekanded: Hans Lupp - Kanada		
	Johan Ungerson - Rootsi		
	Lillian Escop - Ühendriigid		
	Läbirääkimised:	10	
11.00 - 12.30	IV Kasvatustlikud küsimused.	55	
	Ettekanded: Oskar Mullerbeck - Kanada		
	Oskar Paas - Kanada		
	Heinrich Mark - Rootsi		
	Valke Lugus - Ühendriigid		
	Läbirääkimised:	35	
12.30 - 14.00	LÕUNA		
14.00 - 15.00	V Metoodika.	30	
	Ettekanded: Alice Kullango - Kanada		
	Endla Rüdrik - Kanada		
	Läbirääkimised:	30	
15.00 - 15.50	VI Õppevahendid.	10	
	Ettekanded: Aadu Kajassaar - Rootsi		
	Õpikud.	20	
	Ettekanded: Valdek Lenk - Kanada		
	Johan Ungerson - Rootsi		
	Läbirääkimised:	20	
15.50 - 16.20	VII Eesti Õpetajate organiseerimine.	15	
	Ettekanded: H. Rajamaa - Rootsi. Esitab Leida Laan		
	Läbirääkimised:	15	
16.20 - 17.00	Resolutsioonide vastuvõtmine ja lõpetamine		
	1. Resolutsioonide vastuvõtmine	35	
	2. Päev lõpetamine	5	

ÜEP Koolitoimkond.

O S A V Õ T J A D

EESTI ÕPETAJATE PÄEVAD

4. - 6. okt. 1974 Stokholmis

1. A a m a n, Aili - Lund
2. A n d e r s o n, Tiit - Stockholm
3. A s k e r-H o r m, Anne-Marie - Stockholm
4. A u s, Anne - Eskilstuna
5. E r e n d i, Heiner - Helsingborg
6. E r e n d i, Ivi - Helsingborg
7. K a j a s s a a r, Aadu - Söderköping
8. K a n g r o, Eeva Merike - Lund
9. K e r s t e l l, Helga - Tomelilla
10. K i r i k m ä e, Henno - Stockholm
11. K l e m m e r, Erna - Stockholm
12. K u l d a s a a r, Emmi - Göteborg
13. L a a s, Pille-Mai - Lund
14. L a a s, Ruth - Borås
15. L i i v, August - Norrköping
16. M a r k, Heinrich - Stockholm
17. M a t h i e s e n, Maia - Västerås
18. M e i k o p, Kristjan - Stockholm
19. M u l d, Valentine - Stockholm
20. M u l d, William - Stockholm
21. N o r v e l l, Richard - Uppsala
22. N u r k, Tiit - Stockholm
23. N õ m m e, Jutta - Göteborg
24. P a l m, Ille - Göteborg
25. P e e t, Linda - Göteborg
26. P õ h l, Eha - Lund
27. R a j a m a a, Herman - Stockholm
28. R o s e n t h a l-L a a n, Leida - Stockholm
29. S c h i e d a t, Marvi - Lund
30. S o m p, Silvi - Stockholm
31. S u u r, Marie - Göteborg
32. T i m o l e o n, Aksel - Eskilstuna
33. T u i, Marje - Halmstad
34. U n g e r s o n, Johan - Stockholm
35. W i r é n, Leili - Norrköping

ÜEP raames toimus 11. juulil Torontos Lord Simcoe hotellis Eesti Õpetajate Päev, millest osa võttis 100 õpetajat. Peale Kanada oli kogunenud sinna õpetajaid igalt mandrilt. See kokkutulek kujunes igale kohaletulnule meeldejäävaks ja huvitavaks elamuseks.

Esimese teretulemast koolitegelaste üttes ÜEP Koolitoimkonna juhataja Edgar Marten. Sellele järgnes palvus pastor Oskar Puhini poolt.

Kohalviibiv EV konul Ilmar Heinsoo toonitas omas tervitususes, et ainult pessimistid hindavad alla eestluse elujõudu. Kaugemas perspektiivis on E. Õ Päev kõige tähtsam kokkutulek, sest meie koolist peavad võrsuma inimesed, kes edasi kannavad eestlust.

Tervitussõnavõtus ütles Kanada Eesti Õpetajate Ühingu esimees Helja Leivat, et õpetajad ei tohi tardeda pedagoogilisteks käsitöölisteks ning noortest tuleb kujundada isiksusi, kes oleksid püsivad kivid kindlas eestluse hoones.

Rootsi Eesti Komitee poolt tervitas Heinrich Mark. Saksamaalt Ida Kutsar, USA Vaike Lugus ja Meeta Liiv, Inglismaalt Salme Pruden, Austraaliast Öie Haab.

E. Õ Päeva juhatajateks valiti Edgar Marten, Oskar Paas, Johan Ungerson ja Vaike Lugus. Protokollijateks Robert Nugin, Lydia Aruvald ja Vaike Kiin.

Ettekannete sarjas "Ülevaade asukohamaade eesti koolidest ja täienduskoolidest" esinesid: Hans Lupp — Kanadast, Johannes Ungerson — Rootsist ja Lillian Esop — Ühendriikidest.

Kasvatustliikudest küsimustest oli ettekandeid: Oskar Müllerbeckilt — Kanadast, Oskar Paasilt — Kanadast, Heinrich Margilt — Rootsist ja Vaike Luguselt — USA-st.

Metoodika alalt kõnelesid Alice Kullango — Kanadast ja Endla Rüdmiik — Kanadast.

Õppevahendeist oli ettekanne Aadu Kajassaarelt — Rootsist ja õpikutest Valdek Lengilt — Kanadast ning Johan Ungersonilt — Rootsist. Leida Laan esitas H. Rajamaa ettekande eesti õpetajate organiseerimisest.

Kõik ettekanded tulevad paljundamisele ja asjast huvitatul on neid hiljem võimalus saada ÜEP Koolitoimkonnalt.

Järgmised resolutsioonid võeti vastu ühele häälele:

1) Eesti rahvuskooli eesmärgiks on juhataja eesti noored eesti kultuuri varasalvede juurde, nii et nad oleksid suutelised meie kultuuri väärtusi omandama, säilitama ja edasi andma.

2) Eestluse taimelavaks on kodu, kus kõneldakse lastega eesti keelt ja kus suhtutakse arusaamisega meie rahvuslikesse ülesannetesse.

3) Eesti lasteade, algkool, keskkool, pühapäevakool ja keele kursused on asendamatu abilis eesti kodule tema vastutusrikkas töös. Neile kuulugu meie toetus.

4) Eesti täienduskoolil lasuvad suured ülesanded rahvusliku kasvatusel alal, mida on võimalik täita ainult siis, kui kodu, kool ja eesti ühiskond töötavad käsikäes ühiselt rahvuslike sihtide saavutamiseks.

5) Iga eesti vanema kohustus on saata oma lapsed eesti kooli. Selle puudumisel andku lapsevanem orua lapsele õpetust eesti keele alal kodusel teel.

6) Täienduskool ei saa hütljata neid lapsi, kes ei valda eesti keelt. Nende jaoks tulevad moodustada eriklassid või erirühmad, milles

õpetatakse eesti keelt kui võõrkeelt.

7) Arendada moodsate õppevahendite soetamist, vahendamist ja mitmepalgelist kasutamist.

8) Korraldada asukohamaades õpetajate järeelkasvuks vajalikke pedagoogilisi kursusi eesti keele ja eestipäraste ainete õpetamiseks.

9) Koondada kõik eesti õpetajad õpetajate ühingusse.

10) Hoida tihedamat sidet eri asukohamaade koolide keskuste vahel õpperaamatute ja vahendite soetamisel ja vahendamisel.

11) Koolide ja noorte organisatsioonide omavahelist tööd tuleks kordineerida.

12) Noorsoo kirjanduse soetamine ja ergutamine on oluliseks rahvusliku tähtsusega ülesandeks meie kõikide rahvuslikult tegutsevaile isikuile ja organisatsioonidele ning õpetajaskonnale.

Eesti Õpetajate Päev lõppes Eesti hümniga.

Kohalik elu

NORRKPÖPING

Koguduse kontsert-väljasõit

EEL Norrköpingsi kogudus koos segakooriga korraldab 10. sept. väljasõidu ja külastab kaasmaalasi Jönköpingis, andes Kristiina kirikus kontserdi. Kontsertjumalateenistusel jutlustab piiskop Sven Danell. Peatused toimuvad ka looduslikult kaunites kohtades Vätterni kaldal. Väljasõit 10. sept. kl. 9.00 bussijaamast. Sõiduks registreerida V. Avatarele tel. 16 44 81, kellelt saab ka lähemaid teateid sõidu kohta. Pensionäridele hinnaalandus.

STOCKHOLM

Pensionäride kokkutulek

Pensionäride ühingu liikmete kokkutulek toimub esmaspäeval, 11. septembril kl. 12 Eesti Majas, Walling, 35, 1 tr. Elvine-Marie Hallapi ettekanne "Muljeid ülemaailmsetest Eesti Päevadest Torontos". Ka külalised on teretulnud. Osa võtta soovijatel on registreerimine vajalik hiljemalt 3. sept. telefondil: 38 68 60, 31 53 73 ja 26 58 22.

STOCKHOLM

Käsitöö näitus

Ülemaailmne eesti käsitööde näitus, mille korraldab Esinduse Naisring, avatakse laupäeval, 16. septembril Esinduse ruumes, Sandhamngatan 1. Tööde kogumine ja väljapanekuteks korraldamine algas 21. aug. ja kestab kuni 6. sept.

Väljapanekutest on senini registreeritud: linikuid ja linakesi rahvusiikel motiividel, batiktehnikas ja moodsas tehnikas, moodsaid kuld- ja hõbehteid, puutööd, portselaini apilüksioone jni. Kunstiliseks nõvandjaks näitusel on teksuilkunstnik Mai Veilner.

Näitusega seosesolevate küsimuste eses pöörduda üldkorraldaja Erna Klemmeri poole tel. 08 730 16 77 või Esinduse büroosse Meri Mambergi poole tel. 08 67 70 32.

Prantsusmaal asuva Lourdes imekoopa külastaja jõuab Saksamaa piirile. Kui ta on deklareerinud, et tal midagi tollida ei ole avab tollimetnik silski ta kohvri ja leiab seal

Eesti Õpetajate Päev Torontos

ÜEP raames toimus 11. juulil Torontos Lord Simcoe hotellis Eesti Õpetajate Päev, millest osa võttis 100 õpetajat. Peale Kanada oli kogunenud sinna õpetajaid igalt mandrilt.

Esimese teretulemast koolitegelasile ütles ÜEP Koolitoimkonna juhataja **Edgar Marten**. Sellele järgnes palvus pastor **Oskar Puhmi** poolt.

Kohalviibiv EV konsul **Ilmar Heinsoo** tervitas, samuti ütles tervitusi Kanada Eesti õpetajate ühingu esimees **Hella Leivat**. Rootsi Eesti Komitee poolt tervitas **Heinrich Mark**, Saksamaalt **Ida Kutsar**, USA-st **Vaike Lugus** ja Meeta Liiv, Inglismaalt **Salme Pruuden**, Austraaliast **Öie Haab**.

E. Õ. Päeva juhatajateks valiti **Edgar Marten**, **Oskar Paas**, **Johan Ungerson** ja **Vaike Lugus**. Protokollijateks **Robert Nugin**, **Lydia Aruvald** ja **Vaike Kiin**.

Ettekannete sarjas „Ülevaade asukohamaade eesti koolidest ja täienduskoolidest“ esinesid: **Hans Lupp** — Kanadast, **Johan Ungerson** — Rootsist ja **Lilian Esop** — Ühendriikidest.

Kasvatustikkudest küsimustest oli ettekan-
deid: **Oskar Müllerbeckilt** — Kanada, **Oskar Paasilt** — Kanada, **Heinrich Margilt** — Rootsi ja **Vaike Luguselt** — USA.

Metoodika alalt kõnelesid **Alice Kullango** ja **Endla Rüdrik** — mõlemad Kanadast.

Õppevahendeist oli ettekanne **Aadu Kajasaarelt** — Rootsist ja õpikutest **Valdek Lengilt** — Kanadast ning **J. Ungersonilt** — Rootsist. Leida Laan esitas **H. Rajamaa** ettekande eesti õpetajate organiseerimisest.

Järgmised resolutsioonid võeti vastu ühel häälel:

1) Eesti rahvuskooli eesmärgiks on juhatada eesti noored eesti kultuuri varasalvede juurde, nii et nad oleksid suutelised meie kultuuri väärtusi omandama, säilitama ja edasi andma.

2) Eestluse taimelavaks on kodu, kus kõnel-dakse lastega eesti keelt ja kus suhtutakse arusaamisega meie rahvuslikesse ülesanne-tesse.

3) Eesti lasteaed, algkool, keskkool, püha-päevakool ja keele kursused on asendamatud abilised eesti kodule tema vastutusrikkas töös. Neile kuulugu meie toetus.

4) Eesti täienduskoolil lasuvad suured üles-anded rahvusliku kasvatusel alal, mida on võimalik täita ainult siis, kui kodu, kool ja eesti ühiskond töötavad käsikäes ühiste rah-vuslike sihtide saavutamiseks.

5) Iga eesti vanema kohustus on saata oma lapsed eesti kooli. Selle puudumisel andku

lapsevanem oma lapsele õpetust eesti keele alal kodusel teel.

6) Täienduskool ei saa hüljata neid lapsi, kes ei valda eesti keelt. Nende jaoks tulevad moodustada eriklassid või erirühmad, milles õpetatakse eesti keelt kui võõrkeelt.

7) Arendada moodsate õppevahendite soeta-mist, vahendamist ja mitmepalgelist kasuta-mist.

8) Korraldada asukohamaades õpetajate jä-relkasvaks vajalikke pedagoogilisi kursusi eesti keele ja eestipäraste ainete õpetamiseks.

9) Koondada kõik eesti õpetajad õpetajate ühingusse.

10) Hoida tihedamat sidet eri asukohamaade koolide keskuste vahel õpperaamatute ja va-hendite soetamisel ja vahendamisel.

11) Koolide ja noorte organisatsioonide oma-vahelist tööd tuleks koordineerida.

12) Noorsoo kirjanduse soetamine ja ergu-tamine on oluliseks rahvusliku tähtsusega üles-andeks meie kõikide rahvuslikult tegutse-vaile isikuile ja organisatsioonidele ning õpe-tajaskonnale.

50.000 krooni eesti täienduskoolidele

Rootsi riigi toetus Eesti Komiteele täiendus-koolide ja mängukoolide õpetajate palkadeks möödunud kooliaastal oli 50.000 krooni. See summa on Eesti Komitee poolt jagatud koo-lide vahel arvestades koolides antud tundide arvu. Õpetajate palkadeks ja ATP-maksuks said koolid toetust järgmiselt:

Alingsåsi Eesti täienduskool 735 krooni,
Boråsi Skautlipkond „Pärnu“ Täienduskool 2.583 krooni,

Eskilstuna Eesti Täienduskool 5.120 krooni,
Gävle Eesti Täienduskool 114 krooni,
Göteborgi Eesti Mängukool 12.244 krooni,
Halmstadi Eesti Täienduskool 1.247 krooni,
Lundi Eesti Täienduskool ja Mängukool 3.521 krooni,

Malmö Eesti Täienduskool 1.370 krooni,
Norrköpingi Eesti Täienduskool 3.755 krooni,
Partille Eesti Täienduskool 1.433 krooni,
Stokholmi Eesti Lasteaia Mängukool 7.404 krooni,

Södertälje Eesti Täienduskool 2.788 krooni.
Ulricehamni Eesti Täienduskool 3.277 krooni.
Västeråsi Eesti Täienduskool 881 krooni,
Björkö Suvikodu Täienduskool 1.174 krooni,
Hellvi Suvikodu Täienduskool 2.349 krooni.